

Pèrdua de *-d-* intervocàlica en *ferradura* (ALDC, VII, 1680. La *ferradura*)

La *ferradura* (doc. des del s. XIII; com a ‘guarniment d'un moble’, s. XI) és una ‘banda estreta de ferro, en forma de semicercle, que s'adapta a la peüngla d'una cavalleria i a la qual es fixa amb claus com a protecció’; es tracta d'un der. de *ferrar*, del llat. FERRARE ‘posar ferro’ concretat en ‘clavar les ferradures’ (s. XIII), amb el suf. *-ura*, sota la var. *-adura* formada per verbs en *-ar* que indica l'instrument de l'acció de *ferrar*; var.: *forradura* 79, per labialització de [ə] per assimilació a la [f]; *ferraüra*, amb caiguda de la *-d-* intervocàlica, que no apareix en els lexicògrafs valencians, tret de Martí Gadea, 1909 (*ferradura* al costat de *ferradura*) (per a altres casos de *-d-* intervocàlica caiguda, veg. PALDC,

II, mapes 116, 117, 118 i 119); *ferradura* 121, amb una nasal adventícia potser per atracció de *ferrandella* ‘ferralla’ (Martí Mestre, 2006). Puntualment, tenim *ferral* 41, der. de *ferro* (< FĒRRUM) amb el suf. *-al* (< -ALE).

En cat. ant. es va usar *ferro* 10, 85, per metonímia, com a sinònim de ‘ferradura’, completat amb un determinant (*ferro de mul*, s. XII; *ferro de cavall*, s. XIV), però els resultats ross. de *ferro de cavall* no són continuació d'aquestes formes sinó un calc del fr. *fer à cheval*, present també en *fer de cavall* 7.

Ferradura és l'únic mot normatiu des del DOrt, 1917.

